

Jakelussa mainitut

Arpajaislain uudistamista koskeva hanke

Asettaminen

Sisäministeriö on tänään asettanut arpajaislain rahapelitoimintaa koskevan sääntelyn uudistamista koskevan hankkeen.

Toimikausi

Hankkeen toimikausi on 31.1.2020–30.11.2020.

Tausta

Arpajaislaissa (1047/2001) säädetään arpajaisten toimeenpanosta ja toimeenpanon valvonnasta, arpajaisten tuottojen tilittämisestä ja käyttötarkoituksista sekä tuottojen käytön valvonnasta. Arpajaislakia on sen voimassaolon aikana uudistettu useaan otteeseen erityisesti lain rahapelitoimintaa koskevien säännösten osalta.

Vuonna 2010 toteutetussa uudistuksessa arpajaislakia täydennettiin säännöksillä, joilla tehostettiin rahapelaamisesta aiheutuvien sosiaalisten ja terveydellisten haittojen ehkäisemistä sekä lisättiin viranomaisten keinoja puuttua lainvastaiseen rahapelitoimintaan. Uudistuksessa muun muassa säädettiin kaikkea rahapelaamista koskeva 18 vuoden vähimmäisikäraja ja lakiin lisättiin säännös rahapelaamista koskevasta sallitusta markkinoinnista. Vuonna 2012 toteutetussa uudistuksessa siirryttiin silloisesta muodollisesta toimilupajärjestelmästä lakisääteisten yksinoikeuksien järjestelmään, jossa oikeus rahapelien toimeenpanemiseen säädettiin laissa nimetyille yksinoikeuksien haltijoille Fintoto Oy:lle, Raha-automaattiyhdistykselle sekä Veikkaus Oy:lle.

Vuoden 2017 alussa voimaan tulleella lakimuutoksella rahapeliyhteisöt Fintoto Oy, Raha-automaattiyhdistys ja Veikkaus Oy yhdistyivät yksinoikeusjärjestelmän vahvistamiseksi uudeksi valtion kokonaan omistamaksi rahapeliyhtiö Veikkaus Oy:ksi. Vuonna 2019 toteutetussa uudistuksessa arpajaislakiin lisättiin rahapelihaittojen ehkäisemisen ja vähentämisen tehostamiseksi säännökset pakollisesta tunnistaumisesta hajasijoitetussa raha-automaattipelaamisessa. Säännökset tulevat voimaan 1.1.2022. Uudistushankkeen yhteydessä sisäministeriö teki myös esiselvityksen rahapelilainsäädännön kehittämistarpeista (Sisäministeriön julkaisu 2019:25).

Pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman mukaan rahapelihaittojen hillitsemiseksi rahapelipolitiikalla turvataan Veikkaus Oy:n kanavointikykyinen yksinoikeus ja Veikkaus Oy:n toimintaedellytykset nopeasti muuttuneessa toimintaympäristössä. Lisäksi hallitusohjelmassa todetaan, että rahapelihaittoja torjutaan tehokkaasti ja että rahapelipelaamista ohjataan lailliseen, vastuulliseen ja valvottuun pelitarjontaan. Hallitusohjelman mukaan rahapelipolitiikan tavoitteiden varmistamiseksi hallitus toteuttaa hallituskauden alussa arpajaislain uudistuksen toisen vaiheen.

Asettamis päätös

SM1930809

00.01.05.00

28.11.2019

SMDno-2019-2239

SM051:00/2019

Hallitusohjelmassa todetaan myös, että arpajaislain vastaiseen markkinointiin puututaan tehokkaasti ja että selvitetään keinoja rajoittaa pelaamista yksinoikeusjärjestelmän ulkopuolisten toimijoiden sivustoille.

Tavoite ja tehtävä

Hankkeen tavoitteena on hallitusohjelman mukaisesti selvittää arpajaislain uudistamistarpeita erityisesti rahapelaamisesta aiheutuvien haittojen ehkäisyn ja vähentämisen edelleen tehostamiseksi. Hankkeen tavoitteena on lisäksi selvittää lainsäädännöllisiä keinoja, joilla voitaisiin tukea Veikkaus Oy:n toimintaedellytyksiä kanavointikykyisen yksinoikeusjärjestelmän vahvistamiseksi.

Hankkeen tehtävänä on näiden tavoitteiden mukaisesti valmistella mietintö arpajaislain ja tarvittavan muun lainsäädännön kehittämiseksi seuraavien asiakokonaisuuksien osalta:

- pakollisen tunnistautuneen pelaamisen laajentaminen hajasijoitetusta raha-automaattipelaamisesta muuhun rahapelaamiseen muun ohella pelaajan itselleen asettaman pelikiellon mahdollistamiseksi;
- raha-automaattien sijoittelua ja rahapelien myyntipisteiden sijoittumista koskeva sääntely;
- rahapelien markkinointia ja arpajaislain vastaista markkinointia koskeva sääntely;
- peli- ja pelaajadatan kerääminen ja hyödyntäminen rahapelihaittojen seurannassa, ehkäisyssä ja tutkimuksessa sekä Veikkaus Oy:n vastuullisen asiakkuuden mallin mahdollistamiseksi;
- pelikasinon määräaikaisen pelikiellon laajentaminen toistaiseksi voimassa olevaksi;
- maksuliikenteelle asetettavien estojen käyttöönoton selvittäminen yksinoikeusjärjestelmän ulkopuolelle suuntautuvan pelaamisen rajoittamiseksi;
- Veikkaus Oy:n liiketoiminnan mahdollinen kehittäminen yritysten väliseen liiketoimintaan;
- peliserverin sijaintiin liittyvät kysymykset;
- kansainvälisten yhteispoolipelien edellyttämät muutokset totopelaamisessa ja vedonlyöntipelien uudistukseen liittyvät muutostarpeet.

Hankkeessa voidaan tarvittaessa käsitellä myös muita hankkeen tavoitteiden mukaisia asiakokonaisuuksia. Hankkeessa voidaan hyödyntää sisäministeriössä tehtyä esiselvitystä rahapelilainsäädännön kehittämistarpeista. Mietintö voidaan kirjoittaa hallituksen esityksen muotoon niiltä osin kuin on kyse lainsäädännön muutoksia koskevista ehdotuksista.

Hankkeen lähtökohtana on, että Suomen rahapelijärjestelmä perustuu jatkossakin hallitusohjelman mukaisesti yksinoikeusjärjestelmään. Säädosmuutostarpeita arvioitaessa hankkeessa on erityisesti otettava huomioon ne yksinoikeusjärjestelmän ylläpitämistä koskevat erityiset reunaehdot, jotka ilmenevät Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä. Hankkeessa on kiinnitettävä erityisesti huomiota Ahvenanmaan asemaan maksuliikenteen estoihin liittyvissä kysymyksissä.

Organisointi

Seuranta

Sisäministeriön yhteydessä toimiva rahapeliasioiden neuvottelukunta seuraa hankkeen etenemistä.

Ohjausryhmä

Hankkeella on ohjausryhmä. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii sisäministeriön kansliapäällikkö. Ohjausryhmän jäseniä ovat maa- ja metsätalousministeriön kansliapäällikkö,

Asettamispäätös

SM1930809

00.01.05.00

28.11.2019

SMDno-2019-2239

SM051:00/2019

opetus- ja kulttuuriministeriön kansliapäällikkö, sosiaali- ja terveysministeriön kansliapäällikkö ja valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosaston osastopäällikkö.

Ohjausryhmän asiantuntijajäseninä toimivat edustajat sisäministeriöstä, sosiaali- ja terveysministeriöstä, valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosastolta sekä Poliisihallituksesta. Ohjausryhmä voi kuulla asiantuntijoita. Hankkeen vastuuvalmistelijat toimivat ohjausryhmän sihteereinä.

Työryhmä

Hanketta varten tullaan asettamaan työryhmä, jonka puheenjohtajana toimii lainsäädäntöjohtaja Katriina Laitinen sisäministeriön poliisiosastolta.

Työryhmän jäseniksi ja varajäseniksi kutsutaan edustajat seuraavista organisaatioista:

valtioneuvoston kanslia
opetus- ja kulttuuriministeriö
maa- ja metsätalousministeriö
sosiaali- ja terveysministeriö
sosiaali- ja terveysministeriö
työ- ja elinkeinoministeriö
Poliisihallitus
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Työryhmän pysyviksi asiantuntijoiksi kutsutaan edustajat seuraavista organisaatioista:

sosiaali- ja terveysministeriö
Veikkaus Oy

Hankkeen vastuuvalmistelijat toimivat työryhmän sihteereinä.

Työryhmän on kuultava oikeusministeriön, valtiovarainministeriön, Kilpailu- ja kuluttajaviraston ja tietosuojavaltuutetun toimiston asiantuntijoita, rahapelihaittoihin perehtyneitä asiantuntijoita sekä kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunnan (KANE) ja rahapeliuutoista avustuksia saavien järjestöjen edustajia. Lisäksi työryhmän on kuultava Ahvenanmaan maakunnan hallituksen sekä Ålands Penningautomatföreningin (PAF) edustajia. Työryhmä voi tarvittaessa kuulla myös muita asiantuntijoita. Hankkeen yhteydessä järjestetään keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia.

Työryhmän jäseniä ja varajäseniä nimitettäessä on otettava huomioon naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:ään sisältyvä säännös vähintään 40 prosentin sukupuolijakaumasta miesten ja naisten välillä.

Asettamispäätös

SM1930809

28.11.2019

00.01.05.00

SMDno-2019-2239

SM051:00/2019

Vastuuvalmistelijat

Hankkeen vastuuvalmistelijoina toimivat neuvotteleva virkamies Elina Rydman ja neuvotteleva virkamies Jukka Tukia sisäministeriön poliisiosastolta.

Kustannukset ja rahoitus

Työ tehdään virkatyönä. Kukin organisaatio vastaa omista kustannuksistaan. Muut mahdolliset kustannukset maksetaan sisäministeriön toimintamenomomentilta 26.01.01.1. Hankkeeseen käytettävä työaika ja muut kulut kirjataan sisäministeriön osalta toimintokohteelle 2000520100.

Sisäministeri

Maria Ohisalo

Osastopäällikkö

Tero Kurenmaa

Jakelu

Valtiosihteeri Olli-Poika Parviainen
Erityisavustaja Sami Kerman
Sisäministeriön viestintäyksikkö
Sisäministeriön poliisiosasto
Valtioneuvoston kanslia
Oikeusministeriö
Valtiovarainministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Maa- ja metsätalousministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Poliisihallitus
Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
Rahapeliasioiden neuvottelukunta
Veikkaus Oy